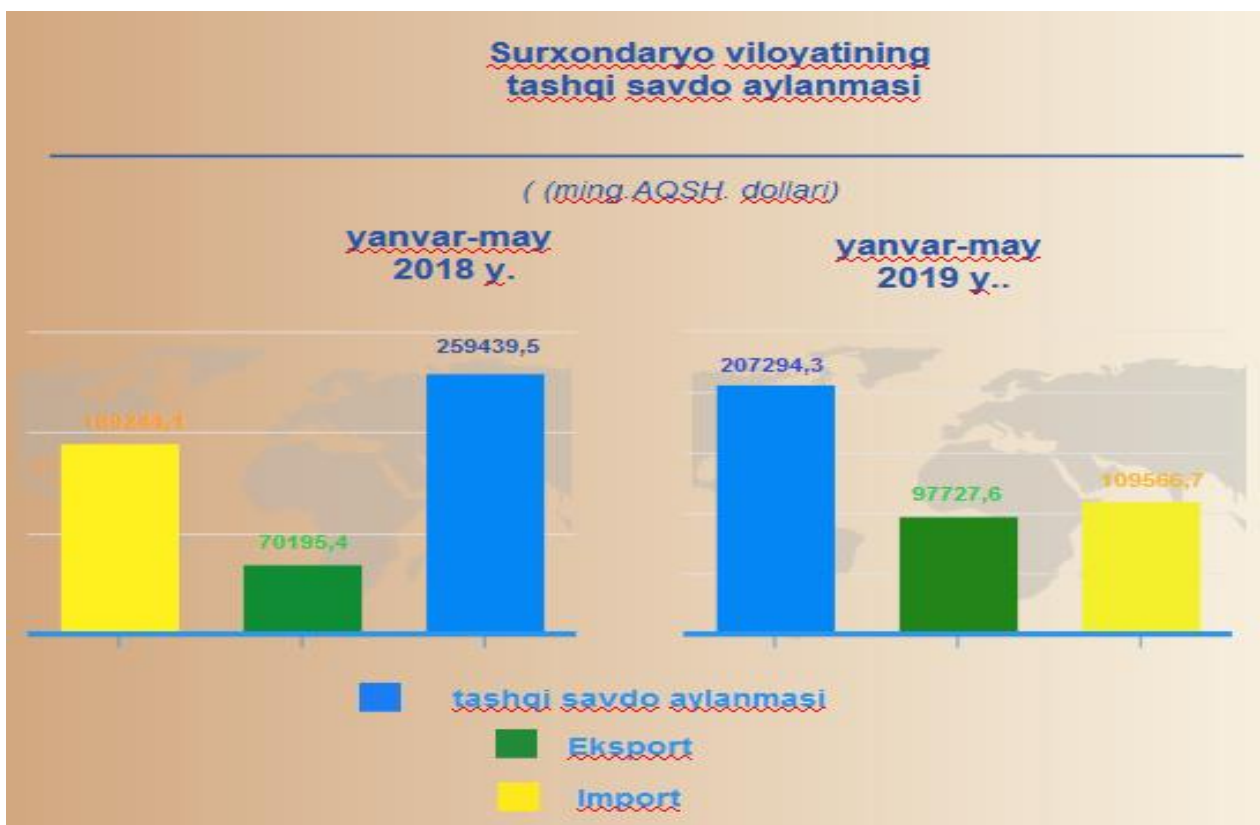

SURXONDARYO VILOYATINING TASHQISAVDOAYLANMASI

(2019-yilyanvar-may)

2019-yil yanvar- may oylari yakunlariga ko`ra, Surxondaryo viloyatining 46 ta mamlakatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 207294,3 ming. AQSH dollarini tashkil etib, Shu jumladan, eksport hajmi 97727,6 ming AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 27532,2 ming AQSH dollariga ko`paydi. (o`sinh sur`ati 39,2 %) va import hajmi 109566,7 ming AQSH dollariga yetdi. O`tgan yilning shu davriga nisbatan 79677,4 ming AQSH dollariga kamaydi. (o`sinh sur`ati 42,1 %ga kamaydi.). Tashqi savdo saldosi minus 11839,1 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

So`ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

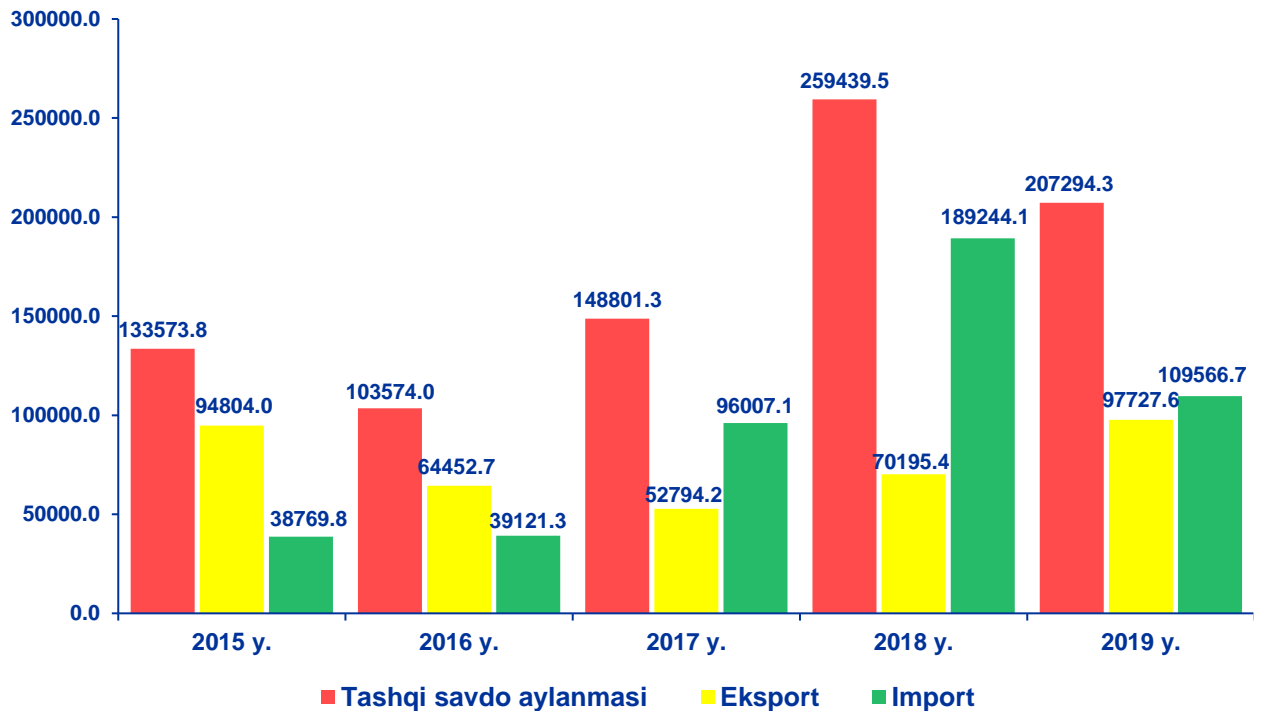
**Surxondaryo viloyatitashqi savdo aylanmasida
yuqoriulushga ega bo'lgan 20 davlat**
(2019 yil yanavr-may)
(ming.AQSHdollar)

Davlat nomi	Tashqi savdo aylanmasi	Eksport	Import	Tashqi savdo aylanmasi	
				ulushi, %	o'zgarish sur'ati, %
Xitoy	68256,0	25829,6	42426,4	32,9	2,8 m
Pokiston	22450,6	18976,8	3473,8	10,8	116,2
Afg'oniston	21340,2	21263,8	76,4	10,3	88,1
Qozog'iston	21138,5	12547,3	8591,2	10,2	51,0
Rossiya	17421,7	10733,9	6687,8	8,4	73,2
Koreya Respublikasi	10352,5	0,0	10352,5	5,0	59,5
Turkiya	8444,7	1190,9	7253,7	4,1	41,6
Tojikiston	8126,2	2756,3	5369,9	3,9	103,5
Turkmaniston	4453,0	108,4	4344,6	2,1	14,5 m
Belarus	4317,9	363,4	3954,5	2,1	9,3 m
Eron	3680,7	837,6	2843,1	1,8	3,1 m
Ukraina	3186,8	530,8	2656,0	1,5	43,3
Litva	2030,1	122,9	1907,2	1,0	75,2
Latviya	1569,3	40,5	1528,8	0,8	8,8
Hindiston	1476,9	0,0	1476,9	0,7	12,4
Ispaniya	1458,6	0,0	1458,6	0,7	166,4
Vetnam	1250,9	579,0	671,9	0,6	30,1
Germaniya	1046,8	141,5	905,3	0,5	8,3
Shvetsariya	593,7	5,7	587,9	0,3	7,3
Gruziya	554,4	118,8	435,6	0,3	2,8 m

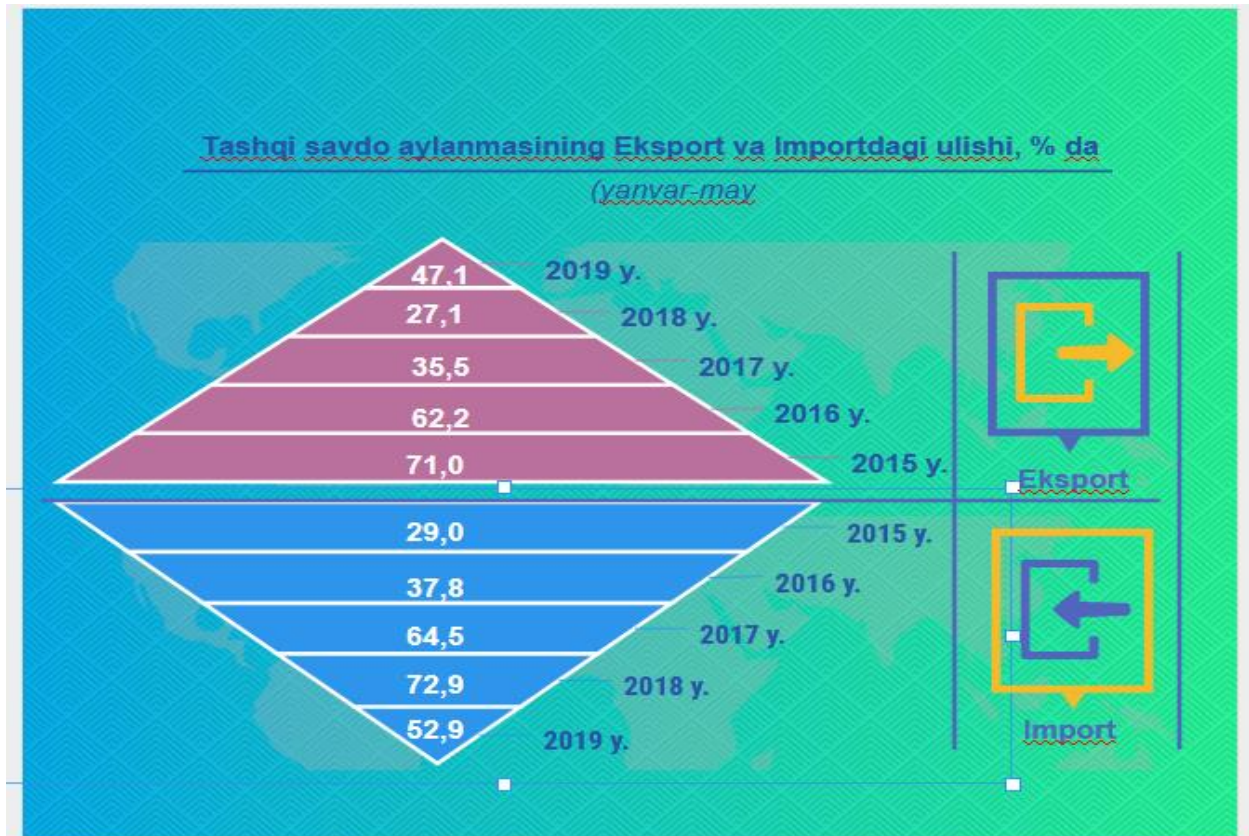
2019-yilning yanvar-may oyi yakuni bo'yicha tovarlar eksporti bilan shug'ullanuvchi korxonalar o'tgan yilning mos davriga nisbatan 44 taga ko'payib, 146 taga yetdi.

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi

(yanvar-may, ming. AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi ma'lumotlar ko'rsatkichlarining o'tgan yillarga nisbatan o'sganligini ko'rsatmoqda. Jumladan 2019-yil yanvar-may oyida tashqi savdo aylanmasi 207294,3 ming. AQSH dollarini tashkil qilib, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 52145,2 ming. AQSH dollariga kamaygan.

Viloyatimizda tashqi savdoni qoʻllab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanadamustahkamlash boʻyicha olibborilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-may oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 28,4 % ni (58818,1ming. AQSH dollari), tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi oʻtgan yilning shu davriga nisbatan 71,5 % tashkil etdi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega boʻlgan davlatlar, Qozogʻiston, Rossiya, Tojikiston, Turkmaniston, Belarus va Ukraina hisoblanadi.

Surxondaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(ming. AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
Xitoy	35195,4	24121,9	68256,0
eksport	4229,6	2430,0	25829,6
import	30965,8	21691,9	42426,4
saldo	-26736,3	-19261,9	-16596,8
Pokiston	1446,4	19317,7	22450,6
eksport	277,0	3319,1	18976,8
import	1169,4	15998,6	3473,8
saldo	-892,5	-12679,4	15503,0
Afg`oniston	19995,1	24218,8	21340,2
eksport	19991,3	24216,9	21263,8
import	3,8	1,9	76,4
saldo	19987,5	24215,1	21187,5
Qozog'iston	13808,4	41431,3	21138,5
eksport	9730,9	17373,6	12547,3
import	4077,4	24057,7	8591,2
saldo	5653,5	-6684,2	3956,1
Rossiya	19946,2	23794,9	17421,7
eksport	7760,6	11617,4	10733,9
import	12185,6	12177,5	6687,8
saldo	-4425,1	-560,1	4046,1
Koreya Respublikasi	2212,7	17400,2	10352,5
eksport	0,0	355,0	0,0
import	2212,7	17045,2	10352,5
saldo	-2212,7	-16690,2	-10352,5
Turkiya	4172,2	20311,5	8444,7

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
eksport	732,5	3648,5	1190,9
import	3439,7	16663,0	7253,7
saldo	-2707,3	-13014,5	-6062,8
Tojikiston	212,4	7851,3	8126,2
eksport	96,1	207,0	2756,3
import	116,3	7644,3	5369,9
saldo	-20,1	-7437,3	-2613,6
Turkmaniston	1739,6	306,7	4453,0
eksport	1363,1	96,2	108,4
import	376,5	210,5	4344,6
saldo	986,6	-114,4	-4236,2
Belarus	950,0	462,5	4317,9
eksport	5,4	0,8	363,4
import	944,6	461,7	3954,5
saldo	-939,2	-461,0	-3591,2
Eron	2730,4	1174,4	3680,7
eksport	851,3	228,8	837,6
import	1879,1	945,7	2843,1
saldo	-1027,9	-716,9	-2005,6
Ukraina	2582,1	7352,3	3186,8
eksport	97,0	404,4	530,8
import	2485,1	6947,9	2656,0
saldo	-2388,0	-6543,5	-2125,3
Litva	23499,4	2699,9	2030,1
eksport	0,0	0,0	122,9
import	23499,4	2699,9	1907,2

(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
saldo	-23499,4	-2699,9	-1784,3
Latviya	1,4	17882,9	1569,3
eksport	1,4	0,0	40,5
import	0,0	17882,9	1528,8
saldo	1,4	-17882,9	-1488,4
Hindiston	2141,3	11951,1	1476,9
eksport	1778,5	511,9	0,0
import	362,8	11439,2	1476,9
saldo	1415,7	-10927,3	-1476,9
Ispaniya	132,5	876,4	1458,6
eksport	0,0	0,0	0,0
import	132,5	876,4	1458,6
saldo	-132,5	-876,4	-1458,6
Vetnam	140,8	4161,4	1250,9
eksport	76,6	4077,3	579,0
import	64,2	84,2	671,9
saldo	12,4	3993,1	-92,9
Germaniya	2507,8	12562,4	1046,8
eksport	0,1	372,6	141,5
import	2507,7	12189,8	905,3
saldo	-2507,6	-11817,2	-763,8
Shvetsariya	11,4	8147,7	593,7
eksport	0,0	0,0	5,7
import	11,4	8147,7	587,9
saldo	-11,4	-8147,7	-582,2
Gruziya	52,4	196,8	554,4

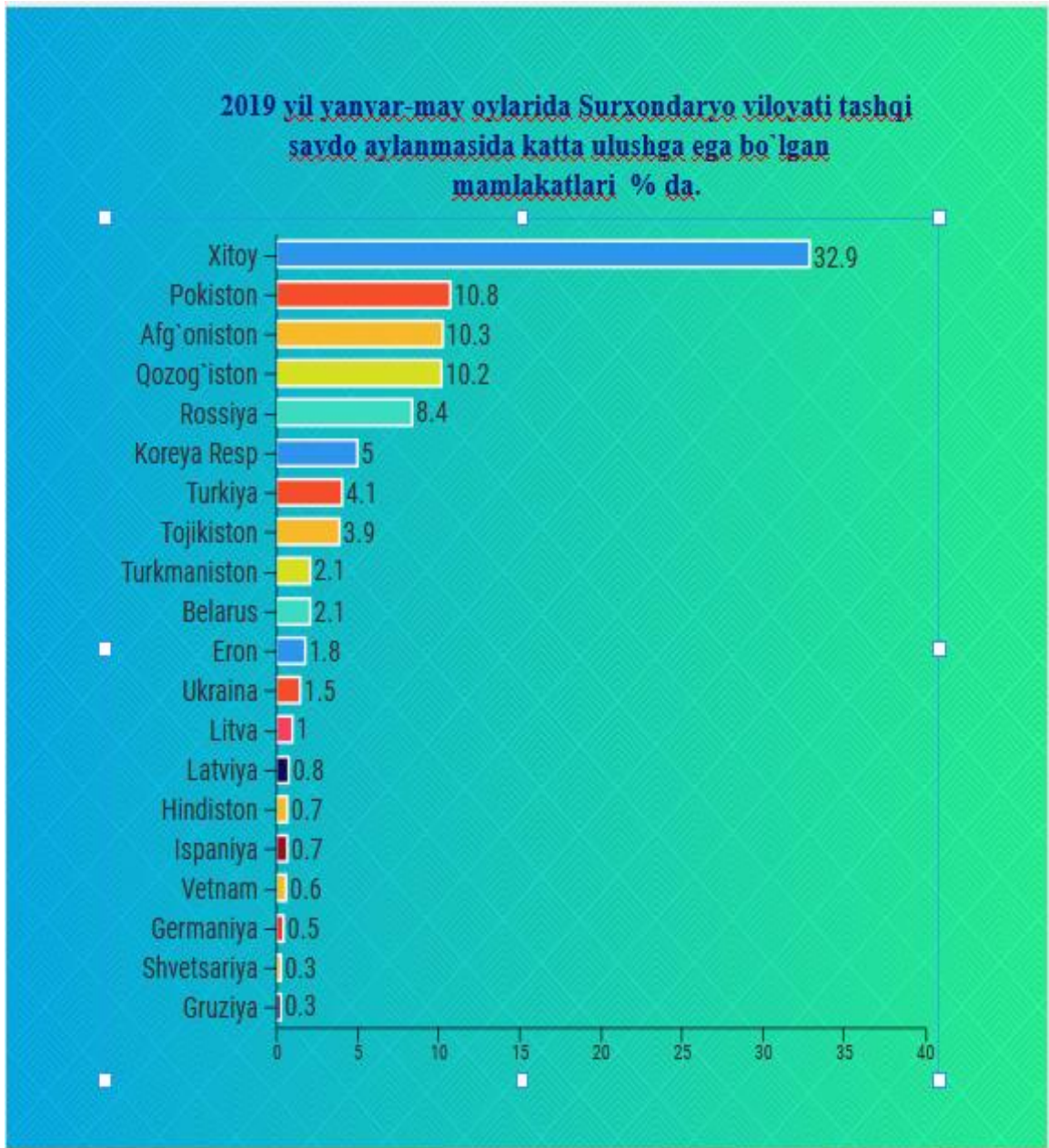
(ming.AQSH dollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
eksport	0,0	8,7	118,8
import	52,4	188,2	435,6
saldo	-52,4	-179,5	-316,8

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019 -yilning yanvar-may oyida 71,3% ni (147812,8 ming. AQSH dollari) tashkil etib, tashqi savdo aylanmasining o`shish surati o`tgan yilning shu davriga nisbatan 83,5%.nitashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlar viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar, Xitoy, Pokiston,Afg`oniston, Koreya Respublikasi, Turkiya, Eron, Litva, Latviya, Ispaniya, Vetnam, Hindiston, Germaniya, Shvetsariya, Gruziyalar hisoblanadi.

2019-yil yanvar-may oylarida Surxondaryo viloyati savdo aylanmasida ko'proq ulushga ega bo'lgan davlatlar.

EKSPORT

2019-yil yanvar-may oyida eksport hajmi 97727,6 ming.AQSH dollarga (o`shish sur`ati 39,2 %) teng bo`ldi. Eksport tarkibida tovarlar 98,7% ulushga ega bo`lib,bular asosan oziq-ovqat mahsulotlari (64,1%), to`qimachilik va to`qimachilik buyumlari (33,6 %) guruhlariga hissasiga tog`ri kelmoqda.

Eksport tarkibi dinamikasi

(ming. AQSH.dollari)

Tarkibi	2015-yil yanvar-may	2016-yil yanvar-may	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
Jami	43051,9	14294,7	1874,8	688,8	214,2
Paxta tolasi	20767,0	31794,1	41900,8	58421,0	62607,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	-	-	-	14,0	17,3
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	-	-	-	2,5	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	55,7	1885,4	1578,0	62,0
Mashina va asbob-uskunalar hamda ularning qismlari	17,5	9,7	-	-	108,1
Xizmatlar	24335,9	14052,7	943,4	1282,6	1231,5
Boshqalar	6631,7	4245,8	6189,8	8208,5	33487,5

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-may oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi, 2018 yil shu davriga nisbatan 27583,3 ming. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 63421,8 ming. AQSHdollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 1231,5 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

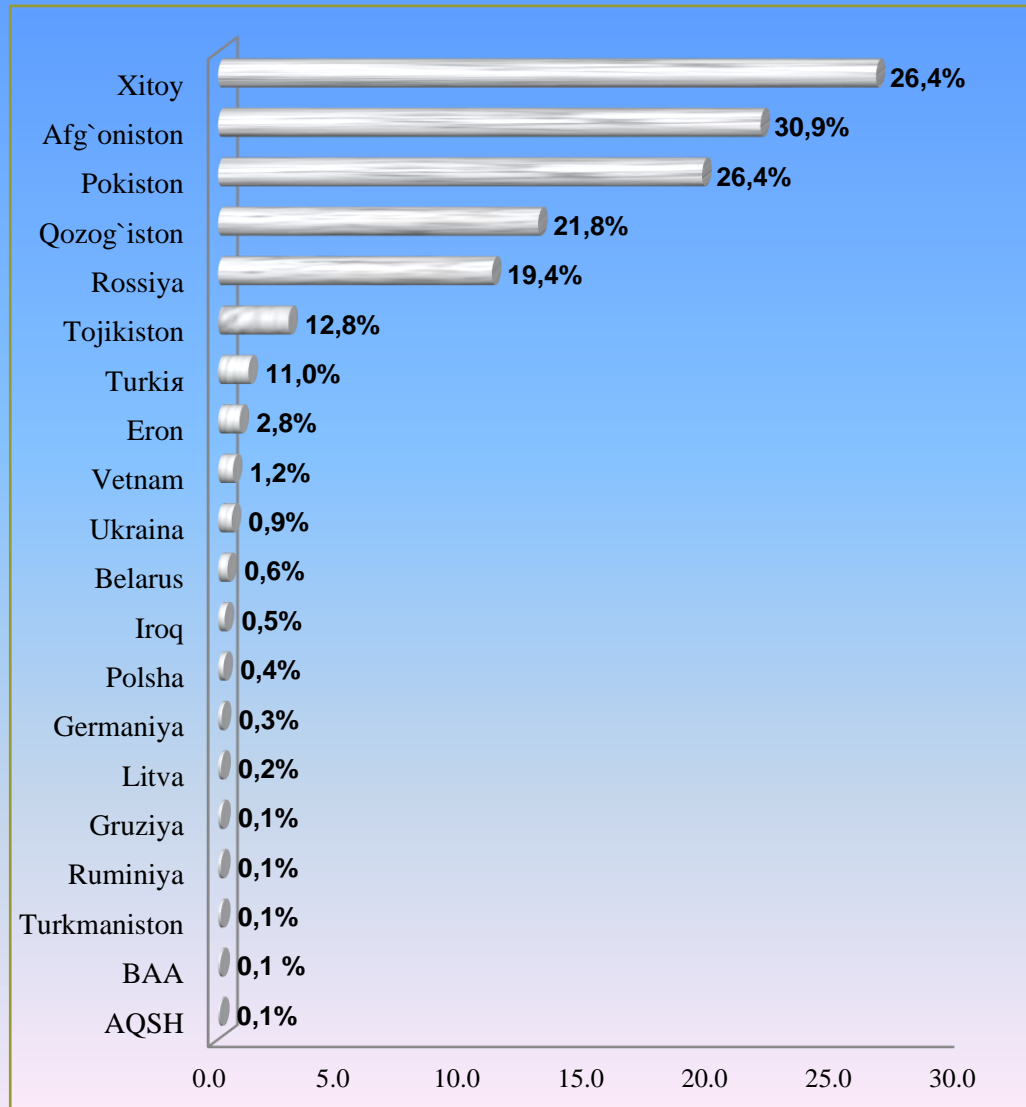
Eksport tarkibi

(2019 y yanvar-may)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	97727,6	139,2	100,0	27113,8	89,7	100,0	70613,8	176,6	100,0
Paxta-tolasi	214,2	31,1	0,2	214,2	-	0,8	-	-	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	62607,0	107,2	64,1	22262,3	83,0	82,1	40344,7	127,6	57,1
Kimyoviy mahsulotlar	17,3	123,6	-	17,3	-	0,1	-	-	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	62,0	3,9	-	62,0	2,0 p	0,2	-	-	-
Mashina va asbob uskunalar	108,1		0,1	-	-	-	108,1	-	0,2
Xizmatlar	1231,5	96,0	1,3	461,2	49,9	1,7	770,3	2,1 p	1,1
Boshqalar	33487,5	4,1 p	34,3	4096,8	168,3	15,1	29390,7	5,1 p	41,6

Tashqi savdo aylanmasida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlarlar, Xitoy (19,8% umumiy eksport hajmiga nisbatan), Afg`oniston (14,3%), Qozog`iston(13,3%), Pokiston(13,2%), Rossiya(2,2%) va Tojikiston (1,7%) hisoblanadi.

Jami eksport hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-may, % da)

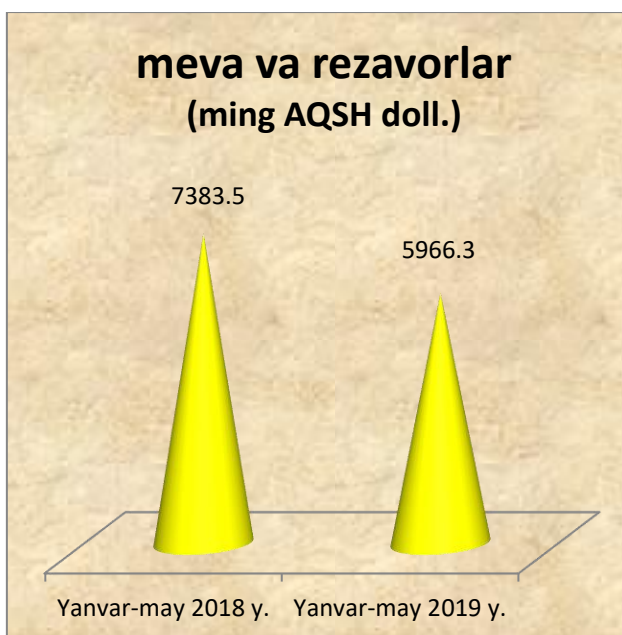
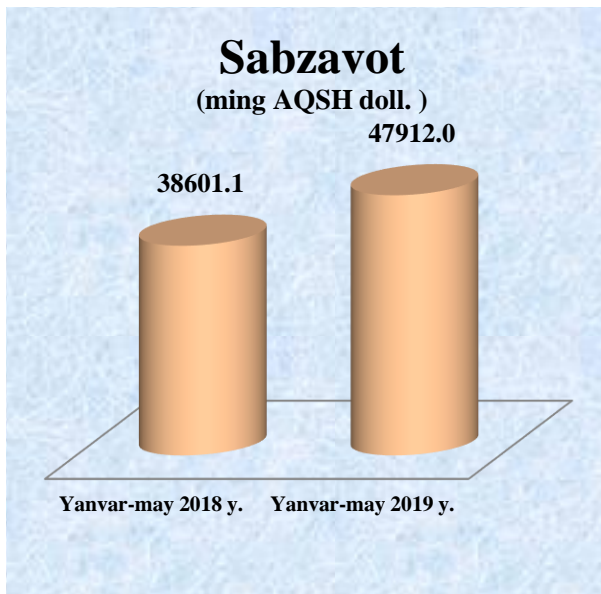

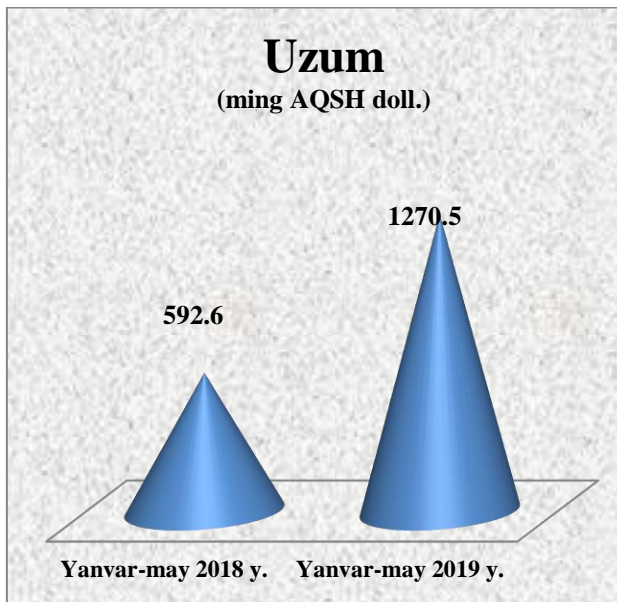
2019 yil yanvar-may oylarida xizmatlar eksporti hajmi 1231,5ming. AQSH dollarini tashkil etdi, yoki umumiy hajmga nisbatan ulushi 1,3 % ga, va o'tgan yilning shu davriga nisbatan 4,0 % gakamaydi. Xizmatlar eksportining 37,3%. ni moliyaviy xizmatlar 35,8% ni. Hamda shu bilan birga Turizm 20,8 ni tashkil qildi.

Meva va sabzavotlar

2019 yil yanvar-may oylarida meva va sabzavot mahsulotlari eksporti 56046,1 ming AQSh dollari yoki, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 15,8 foizga oshdi. Meva va sabzavot mahsulotlari jami eksportga nisbatan ulushi 57,3 foizni tashkil qildi. Jami meva va sabzavot mahsulotlari eksportida meva va rezavorlar 10,6 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 3,0 m), sabzavotlar – 87,1 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 18,9 foizga), uzum – 2,6 foizga (51,3 foizga) oshdi. Er yong'och - 2,6 foizni tashkil etib (o'tgan yili shu davriga nisbatan 38,5 foizga) kamaydi.

Meva va sabzavot eksportida asosiy hamkorlar Pokiston (umumiy miqdori 29,0 foizni), Afg'oniston (28,9 foizni), Qozog'iston (22,3 foizni), Rossiya (10,7 foizni) Tojikiston (2,4 foizni) Xitoy (2,4 foizni) va Ukraina bilan (1,0 foizni) tashkil qildi.

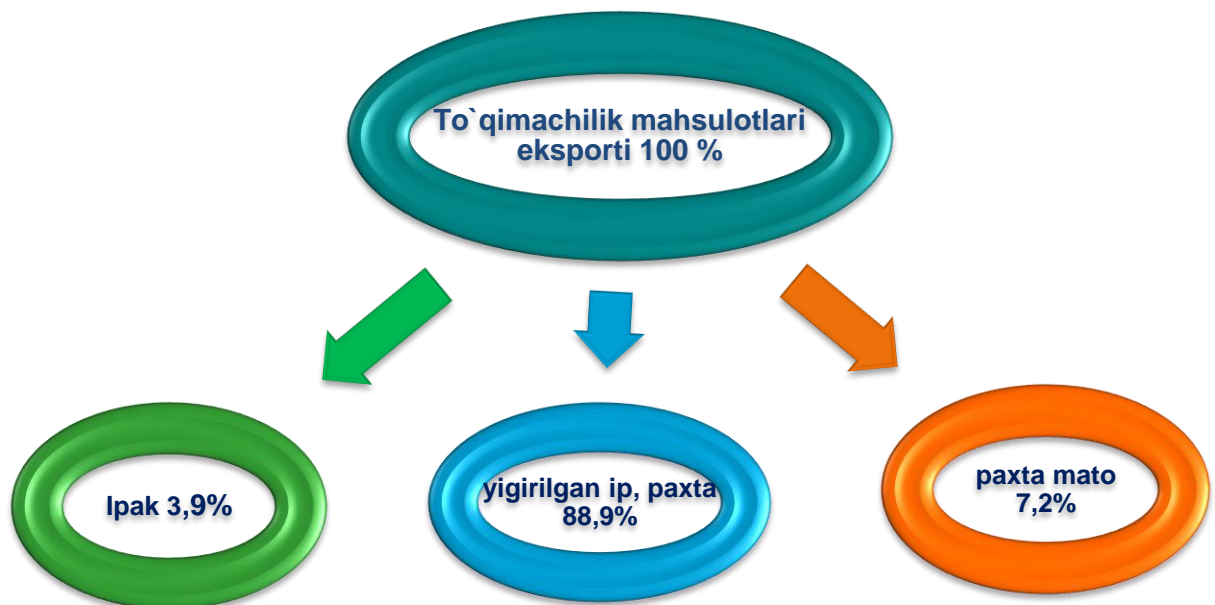
Yirik hamkor davlatlar bilan meva va sabzavot mahsulotlarini eksporti (2019 yil yanvar-may, %) da

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti

2019-yil yanvar-may oylarida to'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi 32855,2 ming AQSh dollarini, ulushi esa 33,6%. foizni tashkil qildi, yoki o'tgan yil shu davrda nisbatan 2,5 marta oshdi.

	Ming AQSh dollar.	Ulushi, %	O'sish sur'atlari, %
To'qimachilik	32855,2	100,0	4,1 m
shu jumladan:			
yigirilgan ip, paxta	29196,4	88,9	4,3 m
paxta mato	2357,2	7,2	10,5 m
ipak	1301,6	3,9	142,2

IMPORT

Joriy yilning yanvar-may oyida import hajmi 109566,7 ming. AQSH dollariga (o`shish sur`ati 42,1 %) teng bo`ldi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (53,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari (13,1 %), shuningdek, kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (4,0 %) guruhlari hisobiga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(2019 yil yanvar-may)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	109566,7	57,9	100,0	31704,2	60,9	100,0	77862,5	56,8	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	14325,9	28,4	13,1	9323,7	29,8	29,4	5002,2	26,1	6,4
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	4362,2	28,1	4,0	1055,0	33,5	3,3	3307,2	26,8 m	4,3
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	793,4	151,0	0,7	784,0	10,9 m	2,5	9,4	2,1	-
Qora va rangli metallar	2979,4	81,6	2,7	1368,7	44,6	4,3	1610,7	2,8	2,1
Mashina va asbob-uskunalar	58428,7	55,9	53,3	6257,5	129,8	19,7	52171,2	52,3	67,0
Xizmatlar	32,4	29,4	-	2,5	-	-	29,9	27,1	-
Boshqalar	28644,7	197,2	26,2	12912,8	133,3	40,8	15731,9	3,3 m	20,2

Import tarkibi dinamikasi

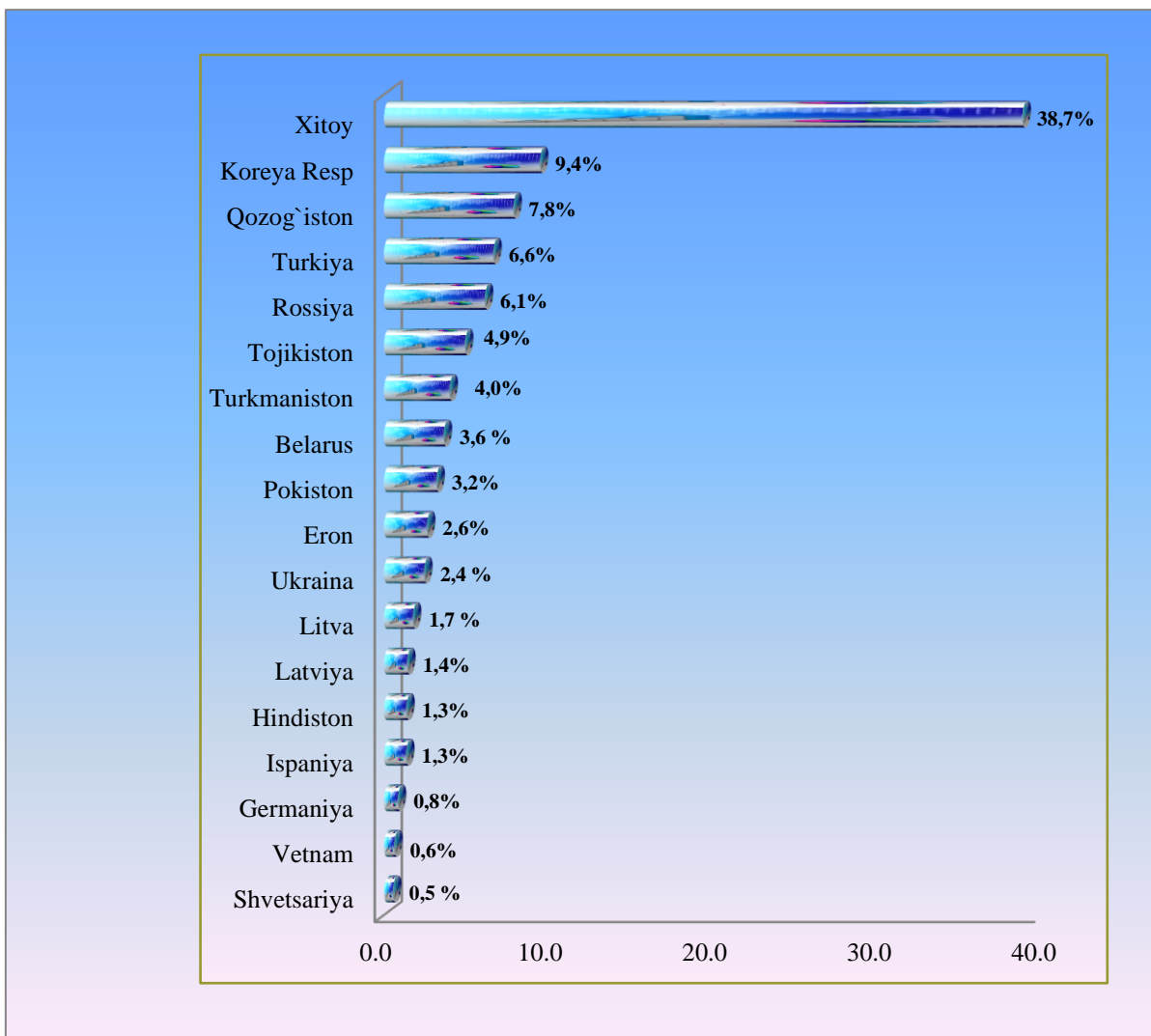
(ming.AQSH dollari)

Tarkib	2015-yil yanvar-may	2016-yil yanvar-may	2017-yil yanvar-may	2018-yil yanvar-may	2019-yil yanvar-may
Jami	38769,8	39121,3	96007,1	189244,1	109566,7
Oziq-ovqat mahsulotlari	11735,2	2218,9	7690,4	50437,6	14325,9
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	1022,1	3165,4	9352,9	15509,7	4362,2
Energiya manbalari va neft mahsulotlari		254,9	470,8	525,6	793,4
Qora va rangli metallar	1645,7	14589,8	13749,4	3652,8	2979,4
Mashina va asbob-uskunalar	16572,9	16835,6	57002,5	104484,1	58428,7
Xizmatlar	6839			110,2	32,4
Boshqalar	954,9	2056,7	7741,1	14524,1	28644,7

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-may oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 79677,4 ming. AQSH dollariga kam import qilindi, va 109534,3 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 32,4 ming. AQSH dollarga yetgan.

Asosiy hamkorlar uchun import tovarlar va xizmatlar bilan tashqi savdo aylanmasi yanvar-may oylarida Xitoy (38.7 foiz, jami import), Koreya Respublikasi (9.4 foiz), Qozog'iston (7,8 foizni), Rossiya (6.1 foiz), Turkiya (6.6%), Tojikiston (4.9%), Belorus (3.6%), Turkmaniston(4,0%), Pokiston (3.2 foiz) va Ukraina (2.4 foiz) ni tashkil etdi.

Viloyatimizning jami import hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar, foizda

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va horijiy mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Shuningdek, hukumatimiz tomonidan bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o`rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Surxondaryo viloyat statistikaboshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Тел.: 71-230-85-82 76-223-06-97